

lőnböző közös földrajzi szemináriumok, konferenciák).

DRESCH professzor érdemeit társaságunk már 1966-ban a Lóczy-érem adománnyozásával ismerte el.

B) *A Kőrösi Csoma-emlékéremmel kitüntetettek*

KÁDÁR LÁSZLÓ

a földrajztudományok doktora,
ny. egyetemi tszv. tanár

Elsősorban természeti földrajzsként tartjuk őt számon. E téren aratta legnagyobb hatású és talán legmaradandóbb sikereit is. A hazai és más európai futóhomokos felszínek formakincsének vizsgálása, a folyóvíz felszínalakító munkájának dialektikus értelmezése, a löszös üledékek fluviatilis származásának hangsúlyozása, ezek alapján egy általános felszínfejlődési rendszer kidolgozása, a Föld kontinentális és globális geomorfológiai képének kialakítása és az ezzel összefüggő paleoklimatológiai konklúziók levonása, az első írásos forrásművek történelmi földrajzi mondanivalóinak adaptálása mind egy-egy fontos részlete KÁDÁR professzor életművének, amelyek egyes vonatkozásokban járhattak vitával, ellentmondásokkal és kiigazításokkal, de együtt mégis imponáló egészet alkotnak.

KÁDÁR LÁSZLÓ volt az, aki 1967-ben — Kőrösi Csoma halálának 125. évfordulóján — kezdeményezője volt az emlékérem alapításának. Azóta is — másfél évtizeden keresztül — szüntelenül és kitartóan több területen: kutatóként, szóban és írásban, szerkesztőként, szervezőként, hazai és külföldi propagátorként a Kőrösi Csoma-kultusz legbuzgóbb geográfus ápolója, fenntartója. Elég, ha csak a nagy energiával és anyagi áldozattal létrehozott *Csoma Sándor naplója* c. nagyszerű, nívódíjjal is jutalmazott hétnyelvű kiadványra utalunk, amely az NFU moszkvai konferenciáján a külföldi delegátusok körében is nagy elismerést aratott.

MICHAEL JOHN WISE

egyetemi tanár

London School of Economics and Political Science

WISE professzor számos tudományos munkával gazdagította a földrajzi irodalmat, amelyek többek között az iparföldrajz körére, a regionális politika és tervezés területére terjednek ki. Az oktatási és tudományos

tevékenysége mellett neve a nemzetközi geográfiában elsősorban szervező munkája és jó érzékkel kialakított földrajz-diplomáciai eredményei miatt vált ismertté. 1968—76 között mint az IGU alelnöke tevékenykedett, majd 1976-tól az IGU elnöke.

WISE professzornak szoros kapcsolata van a magyar geográfusokkal, 1963 óta tanszékén több magyar geográfus is járt hosszabb-rövidebb időszakot töltve. WISE professzor részt vett az 1971-es budapesti IGU konferencián és azóta is látogatott már Magyarországra. Sokoldalú érdeklődésébe beleillik a magyar ipar térbeli szerkezete megváltoztatásainak és a magyar területi politika eredményeinek tanulmányozása.

A különböző nemzetközi földrajzi mozgulásokon WISE professzor több alkalommal a magyar geográfia pártfogójaként lépett fel.

C) *A szocialista földrajzért oklevéllel kitüntetettek*

DR. BALÁZS DÉNES

tudományos kutató, szakíró

A felszabadulás utáni években bekapcsolódott a hazai karsztkutatásba; barlangkutató csoportot szervezett, mely 1954-ben feltárta az Aggteleki-karszt harmadik legnagyobb cseppkőbarlangját, az égerszögi Szabadság-barlangot.

Közreműködött a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat újjászervezésében, ahol jelenleg is elnökségi tag. Mintegy húsz éve szerkeszti a Társulat tudományos lapját, a Karszt és Barlangot.

Tanulmányaihoz adatokra volt szüksége a különböző éghajlatú (elsősorban trópusi) karsztterületekről, s ezek összegyűjtésére gondosan kidolgozott munkaprogram alapján Földünk számos karsztrégióját felkereste.

Fontosabb expedíciós útjai: Dél-Kína (1958—59), Közel-Kelet (1962), Indonézia (1964—65), Afrika (1967—68), Észak- és Dél-Amerika (1969—70), Kelet-Ázsia, Ausztrália és Óceánia (1972—73), Dél-nyugat- és Dél-Ázsia (1975), Dél-Afrika (1975—76), Izland, Grönland, Közép-Amerika, Óceánia és Ausztrália (1977—78), Madagaszkár (1979). Az utazások összesített időtartama mintegy nyolc év.

Eddig tíz kötet földrajzi ismeretterjesztő műve jelent meg, közülük négyet idegen nyelvre is lefordítottak. Jelenleg négy könyve van sajtó alatt. Tanulmányútjai szakmai eredményeiről több mint félszáz dolgozat jelent meg a hazai és a külföldi

szaklapokban és több száz a földrajzi ismeretterjesztő cikkeinek száma. Ugyancsak nem elhanyagolható a Magyar Földrajzi Társaság szakosztályaiban és osztályaiban tartott előadásainak száma.

BALÁZS DÉNES továbbra is fő feladatának tartja a földrajz népszerűsítését. Ennek érdekében szervezi a (tervezett) Magyar Földrajzi Múzeumot.

BALLA BENJÁMIN

általános iskolai tanár

Falusi körülmények között a hatvanas évek közepén példamutató lelkesedéssel és szakértelemmel alakította ki földrajzi szaktantermét. A sok egyéni készítésű taneszközzel felszerelt szaktanterem azonban nem elégítette ki. Különösen olyan kísérletekkel volt elégedetlen, amikor munkájához nagyobb terület vagy szabad tér kellett.

SÁROSY JÓZSEF szakfelügyelő Földrajz-tanításban megjelent cikke és TÓTH AURÉL könyve nyomán olyan földrajzi gyakorlóteret hozott létre, mely a maga nemében és megoldásában egyedülálló az országban. Először Pest megyében figyeltek fel a munkájára, majd Budapest és a megye határain túl is érdeklődni kezdtek utána. Így vált ismertté a dunabogdányi Általános Iskola földrajzi gyakorlótere.

Bemutatókkal egybekötött előadásai sok tanár számára adtak indítékot hasonló létesítmény megvalósítására.

BALLA BENJÁMIN a földrajz szeretetét sok száz tanítványának úgy adta át, hogy tanulmányaik során lelkesen végezték a földrajzi, meteorológiai, csillagászati kísérleteket. Fáradhatatlan tevékenységével, nagy szorgalmával megvalósította azt, ami a korszerű és egyben a jövő földrajztanításának tárgyi feltétele: a jól felszerelt szaktanterem és a földrajzi gyakorlótér egységét. A tanulmány a gyakorlótérrel rövidített formában megjelent a Földrajztanítás folyóiratban. Az Országos Pedagógiai Intézet javaslatára a központilag bevezetésre kerülő földrajzi taneszközök előkészítő munkálataiban nagy szakértelemmel munkálkodik.

Társaságunknak 1956 óta tagja.

DR. DEZSÉNYI JÁNOS

ny. tervező főmérnök

A természetjárást 45 évvel ezelőtt a Budapesti Egyetemi Turista Egyesületben kezdte, melynek később évekig elnöke is volt. A BETE megszűnése után is együtt tartotta a volt tagokat, s az lett a magja

az 1957-ben megalakult MFT Hegymászó Csoportnak, ami később szakosztályi rangra emelkedett. E szakosztálynak 1976 óta elnöke.

A szakosztályi előadások igen látogatottak. Az első 20 évben 145 szakülést tartottak 65 hazai és 19 külföldi előadóval. A legtöbb előadást tartó öt személy között szerepel DEZSÉNYI JÁNOS is.

A Magyar Földrajzi Társaság Hegymászó Szakosztálya az egyetlen a hazai hegymászó szervezetek közül, amelyik rendszeresen hív meg külföldi előadókat, közöttük elismert nemzetközi tekintélyeket, mint pl. KURT DIEMBERGERT Salzburgból, aki ezideig öt 8000 m-es csúcsra jutott fel. De a szakosztályi elnök meghívására itt járt WANDA RUTKIEWICZ is Varsóból, aki az első európai nő volt az Everest csúcsán. 1945 óta nem gyűlt össze szakosztályi rendezvényen ilyen létszámú hallgatóság, mint az ő Urániában tartott előadásán. A szakosztály elnökének külön érdeme, hogy a külföldi előadások minden alkalommal vidéken is elhangzanak.

A Szakosztály súlya a magyar hegymászók között akkora, hogy — különösen az utóbbi években — egyre több neves hazai alpinista — eredeti klubtagságának megtartásával — fontosnak tartja, hogy a Magyar Földrajzi Társaságnak is tagja legyen. Ugyancsak lemérhető Hegymászó Szakosztályunk jelentősége abban is, hogy az anyagilag tehetősebb hegymászó klubok jelentős összeggel támogatják a külföldi vendégek fogadását.

Az elnök munkájának elismerése nyilvánul abban is, hogy a Magyar Természetbarát Szövetség Hegymászó Bizottságának és a „Hegymászó” folyóirat szerkesztő bizottságának, valamint a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Földtudományi Választmányának is tagja.

DR. GÖÖZ LAJOS

főiskolai docens

GÖÖZ LAJOS oktató-nevelő munkáját a tartalmi és módszertani korszerűség jellemzi. A csillagászati földrajz és Magyarország természeti földrajza témaköréből tart előadásokat és gyakorlatokat. Mindent megtesz annak érdekében, hogy az említett stúdiumok tárgyi feltételei javuljanak. Így pl. neki köszönhető a főiskolai csillagvizsgáló üzembe helyezése, a planetárium beszerzése, a napóra tervezése és kivitelezése.

Színvonalas oktató-nevelő munkája mellett eredményesen vesz részt a főiskolai tankönyv- és jegyzetírásban is. Így pl. a Kontinensek földrajza (Eurázsia), Magyarország földrajza és az Általános gazda-